WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE WYMOWY

Alfabet

Alfabet używany w hindi nosi nazwę *devanagari,* co z sanskrytu oznacza *miasto boga.* Dewanagari jest pismem sylabicznym. Każda sylaba składa się ze znaku spółgłoskowego, po którym występuje samogłoska „a". Samogłoskę końcową sylaby można modyfikować poprzez doczepienie do sylaby odpowiedniego znaku samogłoskowego.

Samogłoski

Samogłoski w hindi występują w dwóch postaciach: samodzielnej i niesamodzielnej. W postaci samodzielnej najczęściej występują na początku wyrazu, jednak nie jest to reguła. Mogą wystąpić w śródgłosie wyrazu – pomiędzy inną samogłoską a spółgłoską, bądź na końcu wyrazu – po samogłosce. Samogłoska w postaci samodzielnej samodzielnie tworzy sylabę.
Samogłoski w postaci niesamodzielnej nigdy nie tworzą samodzielnych sylab. Są one wariantami samogłosek samodzielnych. Występują w środku i na końcu wyrazu poprzedzone przez spółgłoskę, wraz z którą tworzą sylabę.

ALFABET

Samogłoski

	a	ā	i	ī	u	ū	ṛ	e	ai	o	au
p. samodzielna	अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ए	ऐ	ओ	औ
p. niesamodzielna		ा	ि	ी	ु	ू	ृ	े	ै	ो	ौ

Spółgłoski

	Bez-dźwięczne nieprzy-dechowe	Bez-dźwięczne przy-dechowe	Dźwięczne nieprzy-dechowe	Dźwięczne przy-dechowe	No-sówki
Tylno-językowe ka, kha, ga, gha, na	क	ख	ग	घ	ङ
Średnio-językowe ća, ćha, dźa, dźha, ńa	च	छ	ज	झ	ञ
Podnie-bienne ṭa, ṭha, ḍa, ḍha, ṇa	ट	ठ	ड	ढ	ण
Zębowe ta, tha, da, dha, na	त	थ	द	ध	न
Wargowe pa, pha, ba, bha, ma	प	फ	ब	भ	म

Półsamogłoski ja, ra, la, wa	य	र	ल	व
Syczące śa, sza, sa	श	ष	स	X
Krtaniowe ha	ह			

Zapis spółgłosek z samogłoskami niesamodzielnymi:

क	का	कि	की	कु	कू	कृ	के	कै	को	कौ
ka	kā	ki	kī	ku	kū	kṛ	ke	kai	ko	kau

Ligatury oraz inne znaki

Obok przedstawionych powyżej znaków w hindi występują zbitki znaków tworząc ligatury.

Do najpopularniejszych należą:

rti	र्ति
rmi	र्मि
rja	र्य
rszaa	र्षा
ṭra	ट्र
tra	त्र
mra	म्र
kta	क्त
ksza	क्ष
dźńa	ज्ञ
tta	त्त
dja	द्य

Znaki nosowe

Obok spółgłoskowych znaków nosowych odpowiednich dla każdego szeregu w alfabecie dewanagari występują jeszcze dwa znaki specjalne sygnalizujące nosowość.

Pierwszym z nich jest *bindu* ं . Słowo bindu dosłownie znaczy „kropka". Znak ten służy głównie do nasalizacji spółgłosek. Występując w zbitce spółgłoskowej na pierwszym miejscu realizowany jest w ten sam sposób, w jaki realizowana byłaby nosówka z szeregu znaku spółgłoskowego występującego na drugim miejscu zbitki, np.

कंकड़	kamień
कंजूस	skąpiec
कंडील	f. abażur
कंधा	ramię
कंबल	koc

Przed takimi znakami jak ल र श स bindu realizowane jest jako न, przed ह jako न lub ङ, przed व jako म , a przed य oznacza nosowość samogłoski.

Drugim ze znaków nasalizujących jest *ćandrbindu*̆ . Nazwa oznacza „księżyc z kropką". *Ćandrbindu* używane jest do oznaczania nosowości samogłoski. Jeśli znak samogłoskowy w zapisie wychodzi ponad linię matry, wtedy ćandrbindu zapisywane jest tylko za pomocą bindu, jak w słowie नहीं „nie". W każdym innym przypadku zapis ćandrbindu wygląda następująco: हाँ „tak".

Odmiana czasownika होना **„być" przez osoby:**

मैं हूँ	Ja jestem	हम हैं	My jesteśmy
तू है	Ty jesteś (bardzo intymne, bądź niegrzeczne)	तुम हो	Wy jesteście Ty jesteś (do przyjaciela)
		आप हैं	Państwo są Pan, Pani jest
यह है	On, ona, to (bliżej) jest	ये हैं	Oni, one są Ten Pan, Ta Pani jest (bliżej)
वह है	On, ona, to (dalej) jest	वे हैं	Oni, one są Ten Pan, Ta Pani jest (dalej)

TY

तू	Podkreśla wielką zażyłość z osobą, do której się w ten sposób zwracamy. Używane głównie w odniesieniu do bardzo małego dziecka, ewentualnie do kochanka. Użycie w stosunku do innych jest odbierane jako coś niegrzecznego. Może zostać użyte z premedytacją, aby podkreślić czyjąś podległą pozycję w stosunku do mówiącego/niepolecane/.
तुम	Zwrot nieformalny: do przyjaciela, dziecka, służącego, osoby wykonującej dla nas podrzędną usługę.
आप	Używane w stosunku do osoby, którą darzymy szacunkiem. Jest oczywistym wyborem zwrotu do osoby, która nie podlega powyższym kategoriom.

Decylitr	देसीलीटर	[desilitar]
Pół litra	आधा लीटर	[aadha litar]
Hektolitr	हेक्तोलीटर	[hektolitar]

Miary długości	लंबे के उपाय	**[lambe ke upaaj]**
Milimetr	मिलीमीटर	[milimitar]
Centymetr	सेनटीमीटर	[sentimitar]
Decymetr	देसीमीटर	[desimitar]
Metr	मीटर	[mitar]
Kilometr	किलोमीटर	[kilomitar]
Cal	इंच	[inć]
Mila	मील	[mil]
Stopa	फुट	[fut]
Jard	यार्ड	[jaard]

Miary powierzchni	क्षेत्र के माप	**[kszetr ke maap]**
Centymetr kwadratowy	वर्ग सेनटीमीटर	[warg sentimitar]
Decymetr kwadratowy	वर्ग देसीमीटर	[warg desimitar]
Metr kwadratowy	वर्ग मिटर	[warg mitar]
Kilometr kwadratowy	वर्ग किलोमीटर	[warg kilomitar]
Hektar	हैक्टेयर	[hektejar]
Centymetr sześcienny	घन सेनटीमीटर	[ghan sentimitar]
Decymetr sześcienny	घन देसीमीटर	[ghan desimitar]
Metr sześcienny	घन मिटर	[ghan mitar]

Miary objętości	मात्राएँ के माप	[matraaę ke maap]
Uncja = 28,35 g	औंस	[aũs]
Funt	पाउंड	[pałnd]
Gram	ग्राम	[graam]
Dekagram	दशग्राम	[daśgraam]
Miligram	मिलीग्राम	[miligraam]
Kilogram	किलोग्राम	[kilograam]
Pół kilograma	आधा किलो	[aadha kilo]
Tona	टन	[tan]

PODRÓŻOWANIE — यात्रा [JAATRA]

Biuro podróży	ट्रेवल एजेंसी	[trewal edźensi]
Informacja turystyczna	पर्यटक सूचना	[parjatak sućna]
Wybieram się w podróż do...	मैं जा रहा हूँ	[me… jaa raha hũ]
Jaka jest najlepsza trasa?	किस सड़क सब से अच्छी है	[kis sarak sab se aćći he]
Jakie są połączenia?		
a) samolotem	हवाई जहाज़ से जाकर कैसे मेल हैं	[hawaaji dźahaaz se dźaakar kajse mel hę]
b) koleją	रेल्वे से जाकर कैसे मेल हैं	[relwe se dźaakar kajse mel hę]

Jaki środek transportu pan proponuje?	किस यातायात का मध्यम आप मुझे सुझाव देते हैं	[kis jaataajaat ka madhjam aap mudźe sudźhaaw dete hę]
Jakim środkiem lokomocji chciałby pan podróżować?	किस यातायात के मध्यम से आप जाना चाहें	[kis jaataajaat ke madhjam se aap dźaana ćaahę]
Chciałbym podróżować pociągiem:	मैं रेल गाड़ी से यात्रा करना चाहूँ	[me rel gaari se jaatra karna ćaahũ]
a) pierwszą klasą	प्रथम श्रेणी से	[pratham śreni se]
b) wagonem z kuszetkami	शयनयान से	[śajanjaan se]
c) sam	अकेले	[akele]
Chciałbym też zarezerwować tam pokój w dobrym hotelu.	मैं वहाँ एक अच्छे होटल में आरक्षण करना चाहूँ	[me wahã ek aććhe hotel me aarakszan karna ćaahũ]
Chciałbym dobry hotel, lecz w rozsądnej cenie:	मैं एक अच्छे होटल चाहूँ लेकिन ठीक दाम का	[me ek aććhe hotel ćaahũ lekin thik daam ka]
a) w mieście	शहर में	[śeher me]
b) w górach	पहाड़ों में	[pahaarą me]
c) nad morzem	समुंदर के किनारे पर	[samundar ke kinare par]
Chciałbym pojechać do miejsca, gdzie:	मैं एक ऐसी जगह जाना चाहूँ जहाँ	[me ek ajsi dźagah dźaana ćahũ dźahã]
a) mogę odpocząć na łonie natury	मैं प्रकृति से घिरा होकर आराम कर सकूँ	[me prakriti se ghira hokar aaraam kar sakũ]
b) są różne rozrywki	विभिन्न मनोरंजन हैं	[wibhinn mano-randźan hę]
c) mógłbym potańczyć	मैं नाच सकूँ	[me naać sakũ]

d) mógłbym spotkać sympatycznych ludzi	अच्छे लोगों से मिल सकूँ	[aććhe logą se mil sakũ]
Chciałbym pojechać do miejsca, gdzie mógłbym:	मैं एक ऐसी जगह जाना चाहूँ कहाँ मैं	[me ek ajsi dźagah dźaana ćaahũ kahã me]
a) łowić ryby	मछली पकड़ सकूँ	[maćhli pakar sakũ]
b) polować	शिकार खेल सकूँ	[śikaar khel sakũ]
c) uprawiać wspinaczkę górską	पर्वत पर चढ़ाई कर सकूँ	[parwat par ćarhaji kar sakũ]
d) pojeździć konno	घोड़े की पीठ सवारी कर सकूँ	[ghore ki pith par sawaari kar sakũ]
e) pograć w golfa	गोल्फ खेल सकूँ	[golf khel sakũ]
f) pograć w tenisa	टैनिस खेल सकूँ	[tenis khel sakũ]
g) popływać	तैर सकूँ	[tejr sakũ]
h) pojeździć na nartach i uprawiać sporty zimowe	स्कीइंग और शीतकालीन खेल कर सकूँ	[skijing or śitka-alin khel kar sakũ]
Chciałbym dobrze wypocząć.	मैं अच्छी तराफ आराम करना चाहूँ।	[me aćchi taraaf aaraam karna ćaahũ]
Zostawimy panu przewodnik zawierający informacje o wszelkich kosztach, dojazdach, hotelach i pensjonatach, wyżywieniu itd.	हम आपको एक गाइड को देंगे कहाँ लागत सड़क होटल और खाने के बारे में सूचना होगी।	[ham aapko ek gaajd ko dęge kahã laagat, sarak, hotel or khaane ke baare me sućna hogi]
Potrzebne nam będą następujące informacje:	हम को नीचे हुई सूचना चाहिए	[ham ko niće hui sućna ćaahije]
a) imię, nazwisko i adres	नाम कुलनाम और पता	[naam, kulnaam or pata]
b) narodowość	राष्ट्रीयता	[raasztrijta]
c) data wyjazdu	प्रस्थान की तिथि	[prasthan ki tithi]

d) klasa, którą chce pan podróżować	किस श्रेणी से आप यात्रा करना चाहते हैं	[[kis śreni se aap jaatra karna ćaahte hę]
e) data powrotu	वापसी की तिथि	[waapsi ki tithi]
f) okres pobytu, na jaki chcecie dokonać rezerwacji	समय जिस के लिए आप आरक्षण करना चाहते हैं	[samej dźis ke lije aap aarakszan karna ćaahte hę]

Słownictwo	शब्दकोश	**[śabdkoś]**
autobus	बस	[bas]
autokar	कोच	[koć]
biuro podróży	यात्रा आफिस	[jaatra aafis]
bufet	बुफे	[bufe]
informacja	इन्फर्मेशन	[infarmeśan]
kasa biletowa	टिकट घर	[tikat ghar]
kantor wymiany walut	इक्सचेन्ज	[iksćendź]
kiosk z gazetami	स्टल	[stal]

UWAGA! Decydując się na podróż samochodem należy pamiętać, że w Indiach obowiązuje ruch lewostronny!

PODRÓŻOWANIE SAMOCHODEM	गाड़ी से यात्रा	**[GAARI SE JAATRA]**
Potrzebujemy:	हम को चाहिए	[ham ko...ćaahije]
a) kierowcy	चालक	[ćaalak]
b) przewodnika	गाइड	[gaajd]

c) tłumacza mówiącego po...	बोलनेवाला अनुवादक	[...bolnewaalaa anuwaadak]
Dokąd moglibyśmy udać się na przejażdżkę samochodem?	गाड़ी से ड्राइव करने के लिए हम कहाँ जा सकें	[gaari se draajw karne ke lije ham kahã dźaa sakę]
Gdzie chcecie jechać?	आप कहाँ जाना चाहते हैं	[aap kahã dźaanaa ćaahte hę]
Proszę nas zawieźć do najbardziej interesujących miejsc.	हमें एक सब से आधिक दिलचस्प स्थान में ले जाइए	[hamę ek sab se aadhik dilćasp sthaan me le dźaaije]
Czy mógłby mi pan pokazać na mapie, jaką drogą mam jechać?	क्या आप मुझे मानचित्र पर दिखा दें किस राह से मुझे जाना है	[kja aap mudźhe maanćitr par dikha dę kis raah se mudźhe dźaana he]
Ile godzin trzeba, aby tam dojechać i wrócić?	वहाँ पहुँचने और वापस आने कितने बजे मुझे चाहिए	[wahã pahũćne or waapas aane kitne badźe mudźhe ćaahije]
Ile kilometrów jest do...?	तक कितने किलोमीटर हैं	[...tak kitne kilomitar hę]
Czy jesteśmy na dobrej drodze do...?	हम जाते हैं क्या यह ठीक सड़क है	[ham... dźaate hę kja je thik sarak he]
Czy zna pan drogę?	क्या आपको रास्ता मालूम है	[kja aapko raasta maalum he]
Trzeba zawrócić. Ta droga jest zamknięta.	वापस जाना है। सड़क बंद है	[waapas dźaana he. Sarak band he]
Proszę jechać:	कृपया	[kripja]
a) wolno	धीरे धीरे चलाइए	[dhire dhire ćalaaije]
b) szybko	तेज़ी से चलाइए	[tezi se ćalaaije]
Proszę się zatrzymać! Stop!	रुकिए स्टाप	[rukije! stap!]

właściciel	मालिक	[maalik]
wojskowy	सैनिक	[sejnik]
wydawca	प्रकाशक	[prakaaśak]
zegarmistrz	घड़ी साज	[ghari saadź]
żołnierz	सैनिक	[sejnik]

NAPISY INFORMACYJNE

साईन बोर्ड [SAAJN BORD]

ciągnąć	खींचना	[khĩćna]
dla niepalących	सिगरेट न पीनेवालों के लिए	[sigret na pinewa-alą ke lije]
dla palących	सिगरेट पीनेवालों के लिए	[sigret pinewaalą ke lije]
dla panów	पुरूषों के लिए	[puruszą ke lije]
dla pań	महिलाओं के लिए	[mahilaaą ke lije]
dla pieszych	पैदल यात्री	[pejdal jaatri]
do statku	जहाज़	[dźahaaz]
do użytku wewnętrznego	आंतरिक उपयोग के लिए	[aantarik upajog ke lije]
dozorca	नीरिक्षक	[nirikszak]
droga zamknięta	मार्ग अवरूद्ध	[marg awasaddh]
informacja	सूचना	[sućna]
jazda na rowerze zabroniona	सायक्लिंग निषिद्ध	[saajkling nisziddh]
kąpiel zabroniona	तैराकी निषिद्ध	[tejrakki nisziddh]
na lewo	बायाँ	[baajã]
na prawo	दायाँ	[daajã]

na sprzedaż	बिकाऊ	[bikaau]
nie deptać trawnika	लॉन पर मत चलना	[lon par mat ćalna]
nie dotykać	मत छूना	[mat ćhuna]
nie działa	काम न करता	[kaam na karta]
nie parkować	पार्क मत करना	[paark mat karna]
nie przeszkadzać	परेशान मत करना	[pareśaan mat karna]
nie wchodzić	प्रवेश मत करना	[praweś mat karna]
nieupoważnionym wstęp wzbroniony	प्रवेश सिर्फ अधिकृत लोग के लिए	[praweś sirf adhi-krit log ke lije]
pchnąć	बढाना	[barhaana]
poczekalnia	प्रतीक्षालय	[pratikszaalaj]
przystanek autobusowy	बस स्टॉप	[bas stop]
roboty drogowe	सड़क कार्य	[sarak kaarj]
spadające kamienie	गिरते पत्थर	[girte patthar]
stolik zarezerwowany	मेज़ आरक्षित	[mez aarakszit]
świeżo malowane	रंगा हुआ	[ranga hua]
trucizna	ज़हर	[zahar]
termin ważności	पहले से ही	[pehle se hi]
uwaga!	सावधान	[saawdhaan]
wejście	प्रवेश	[praweś]
własność prywatna	अलोक वैभव	[alok wejbhaw]
wolne	खली	[khali]
wstęp	प्रवेश	[praweś]
a) wstęp bezpłatny	निःशुल्क प्रवेश	[nihiśulk praweś]
b) wstęp wzbroniony	प्रवेश मत करना	[praweś mat karna]
wyjście	निर्गम	[nirgam]

a) wyjście awaryjne	आपात निर्गम	[aapaat nirgam]
do wynajęcia (wypożyczenia)	भाड़े पर उपलब्ध	[bhaare par upalabdh]
wysokie napięcie	उच्च वोल्टेज	[ućć woltedź]
zajęte	भारा हुआ	[bhaara hua]
zakaz palenia	सिगरेट मत पीना	[sigret mat pina]
zarezerwowane	आरक्षित	[aarakszit]

WAŻNE ADRESY I TELEFONY

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Delhi

a) adres: 50-M Shantipath, Chanakyapuri, New Delhi 110 021

b) adres poczty elektronicznej: info@newdelhi.polemb.net

c) strona w Internecie: http://www.newdelhi.polemb.net

d) numer telefonu do Ambasady RP: 00 91 11 414 96 900

Konsulat Generalny RP w Mumbaju

a) adres: Manavi Apartments, 2nd Flr.,36
B.G.Kher Marg, Malabar Hill, Mumbaj 400 006

b) adres poczty elektronicznej: poland@vsnl.com

c) strona w Internecie: http://www.polishconsulate.com

d) numer telefonu:
00 91 22 2363 3863/64; 00 91 22 2363 3663;
00 91 22 2363 4678

Ambasada Indii w Polsce

a) adres: ul. Rejtana 15, piętra 2-7, 02-516 Warszawa

b) adres poczty elektronicznej:
first.secretary@indianembassy.pl

c) strona w Internecie: http://www.indianembassy.pl

d) numer telefonu: 00 91 22 2363 3863/64;
00 91 22 2363 3663; 00 91 22 2363 4678

Telefony alarmowe w Indiach:

a) Pogotowie 102

b) Straż pożarna 101

c) Policja 100